

PERE ELIAS

PINTOR I
NONAGENARI

Pere Elias i Sindreu va néixer el 30 d'abril de l'any 1893 a Sabadell, en aquesta mateixa cambra que és el seu estudi i que dóna a la mateixa Rambla.

Els anys 1926 i 1927 els passa a París, atret com altres artistes per ampliar els seus coneixements i viure el batec artístic i cultural de la capital de l'Art. (Posteriorment hi passarà unes temporades).

El 1927 exposa per primera vegada a la parisenca "Galerie Carmine" i la crítica a "Les artistes d'aujourd'hui" va dir d'ell, entre altres coses: "La sensibilité de Pierre Elias se traduit par des notations excessivement fines et, oserai-je dire, par la fixation rapide d'émois surpris en leur entière spontanéité".

-Als anys 1926 i 27 -ens conta- podia dinar en el conegut restaurant "Diner du Paris" per cinc francs, que llavors eren cinc rals nostres...

Ja de retorn, següent treballant i l'any següent exposa a les Galeries Dalmau, de Barcelona, on només va vendre dues o tres obres. Desenganyat va dir al senyor Dalmau que deixaria de pintar.

-“No ho fareu pas -li contestà- perquè vos ja esteu “tocat””.

L'any següent exposa a la Sala Parés. Van donar-li la bona nova que Pau Casals havia adquirit quatre obres seves, les titulades "Notre-Dame", "Boulevard Monmartre", "Place Pigalle" i "Paisatge", de Cerdanya. Algunes d'aquestes obres figuren en la Casa Museu de Pau Ca-

sals a El Vendrell. (Una escultora anglesa també adquirí una obra...).

-Recordeu a quin preu es venien els quadres que van exposar-se a la Parés? -li he preguntat.

-Costaven entre 500 a 800 pessetes.

Aquell mateix any -1929- exposa per primera vegada a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell i fou el crític Joan Matas -autor del llibre "El pintor Gimeno", Edicions "La Mà Trencada", 1935- qui elogià la seva obra i ell mateix feu vendre-li algunes teles. El seu primer client sabadellenc fou el mecenas local Joan Llonch, de molt grata memòria. (Habia creat els "dillunsos de Cal Llonch" -1924- on acudien els intel·lectuals i artistes del moment. Moltes foren les personalitats que passaren per aquelles memorables vetlles, però en citarem algunes: Joan Estelrich, el comte Keyserling, Josep Carner, Paulina Pi de la Serra, Joan Oliver, Francesc Trabal, Bartomeu Soler, Joan Arús, Joan Matas, Miquel Carreras i molts d'altres... Fou la tràgica mort de Miquel Carreras (en el front) que matà els "dillunsos"....).

Pere Elias ha pintat -i pinta encara- aquell París que ell conegué. La seva obra està inspirada en el mateix "esperit" parisenc. Sap donar-li aquell seu genuí encant i els seus quadres traspuen la seva atmosfera.

Germán Gómez de la Mata, en la secció **Arte y Artistas** de "Cronica", de Madrid, el 19 de gener del 1930, li dedicà tota una pàgina amb la reproducció de quatre dels seus quadres ("Boulevard Monmartre", "Place du Tertre", "La Rambla" i "El Paralelo") arran de l'exposició que s'exhibí a les Galeries Laietanes a finals de l'any 1929.

Em plau transcriure un paràgraf de Màrius Gifreda en "Mirador" el 30 de maig de 1930, en motiu de l'exposició a la Sala Parés: "És la primera vegada que veig pintures d'aquest artista, el qual celebra una exposició a la Sala Parés. Elias estima la gama dels grisos, entre els quals assoleix transparències delicades i agradablement definides. En la digitació preciosa de la seva pintura hi ha les principals qualitats..."

En una altra crítica d'aleshores, hom diu que "Pere Elias és un pintor fi, amb una punta d'agudeses en l'empast, en bellugadissos i transparents,

que hom diria copsats en les millors coses de Pissarró i Sisley..."

En Francesc Trabal, gran amic seu, autor de "L'any que ve", "Vals" i altres, que formava part del grup sabadellenc "La Mirada" amb Joan Oliver i l'Armand Obiols, va dedicar-li en diferents ocasions, elogiables i festives crítiques.

Pere Elias mai ha deixat de pintar. Majorment s'ha dedicat a pintar petits formats. (En el pot petit hi ha la bona confitura, que li hauria pogut dir el mateix Trabal). Exposa regularment a Sabadell i a Barcelona.

Val a dir que l'any 1973 en una de les seves exposicions a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell, tan bon punt va inaugurar-se, un col·leccionista i amant de la seva obra, va adquirir tots els quadres exposats. Un fet inusual i, si més no anecdòtic.

Amb Pere Elias hi ha sempre un retrobament. Es retroba amb els seus personatges dins de l'escenari del París que ell va viure i conèixer. El temps no muda ni envelleix i passa quietament, envellutadament... Hom ha dit que "el món pictòric de Pere Elias és immutable: ell ha deturat el temps i l'espai posant-los dintre els seus petits quadres -com petites finestres..."

Amb els seus 90 anys que li frenen les cames i li carreguen les espatlles, té l'esperit jove i no deixa de pintar i de preparar, sempre, una pròxima exposició...

Me acomiadat d'ell i al baixar per l'estreta escala del pis de l'artista -el seu món- ell romania, en una curiosa perspectiva, a la porta, i la seva subtil i esprimatxada figura semblava com un personatge dels seus quattres. Talment com un dels seus millors motius...

J.C.

De la col·l. J. Llonch.

És una gentilesa de

GISBERT Art

Carrer del Sol,3
(General Mola)
Tel. 725 43 69
SABADELL